

PRENUMERATA:

miesięczne we Lwowie 15-00 K., z dostawą do domu 15-00 K., z przesyłką w Polsce 15-00 K. (Mk. 8-51), w innych państwach K 17-50. Za zmianę adresu dopłaca się 60 h.

Cena pojedynczego numeru na całym obszarze Polski

60 hal.
(30 fen.)

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godz. 6 rano, w poniedziałek o godz. 11 rano

CENY OGŁOSZEŃ:
Ogłoszenia za 1 wiersz nonp. lub jego miejsce K 1. Paski na str. tekst. o 100% drożej. „Nadesłane” i „Nekrologja” za wiersz nonp. 1 k. — „Komunikaty” i wiad. pryw. po kronice za wiersz nonp. 5 k. Drobne ogł. po 20 h. od wyrazu zwykłym drukiem a po 60 hal. tłustym drukiem. Dla poszukujących pracy zwykł. druk. po 20 h., tłustym po 40 h. Ogłoszenia na niedzielę i święta o 50% drożej.

Redakcja przy ulicy Ossolińskich 1. 15. Administracja przy ulicy Chorążczyzny 1. 26. — Redaktor przyjmuje wyłącznie między godziną 14—1. Biura Administracji otwarte codziennie od godziny 6-ej rano do godziny 6-ej wieczor. — Adres dla telegramów: „Kurjer”, Lwów. — Rękopisów nie zwraca się. — Telef. redakcyjny 463. W Warszawie prenumeratę przyjmują i pojedyncze egzemplarze sprzedają: Biuro dzienników „Promień”, ul. Widok 19, oraz Admin. „Gazety Lud.”, ul. Świętochryzka 17.

Nakładem Spółki wydawniczej „Kurjera Lwowskiego”.

Redaktor naczelny: Jan Dąbski.

Bliski upadek rządu.

(Korespondencja własna „Kurjera Lwów.”)

Warszawa, 19. listopada 1919.

Wczoraj chodziły po kłularach wiadomości, iż Paderewski zgłosił w Belwederze swą dyminicję. Czy prawda, czy nie — nie wiadzieć. W każdym razie uporeczywe te pogłoski świadczą, że sytuacja Paderewskiego coraz cięższa.

*

W kołach ludowców silne podrażnienie wywołało mianowanie przez min. Wojciechowskiego wojewodów samych prawie obszarników i endeków, nie mających za sobą praktyki i doświadczenia administracyjnego.

*

W gabinecie podobno silne tarcia wewnętrzne. Paderewski chce się mieszać do wszystkich spraw wewnętrznych. Rady ministrów trwają godzinami, ministrowie wygłaszają wiecowe mowy.

Paderewski z niechęcią odnosi się do Wojciechowskiego i Blińskiego, podejrzewając ich, iż chcą go „wygrzyźć”.

Rokowania o większość sejmową.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 19. listopada 1919.

Obrady prezydów klubów nad utworzeniem większości sejmowej toczą się dziś w dalszym ciągu od g. 5 popoł. Obrady idą opornie, ponieważ Narod. Zjedn. Ludowe, nie całkiem jeszcze ustąpiło co do maximum (chce 400 hekt.), natomiast stanowczo upiera się przy swoim stanowisku w sprawie typu gospodarstw chłopskich i w sprawie lasów. Co do lasów godzi się na formułę „lasy mogą być upaństwowione”.

Co do straży praw, N. Z. L. upiera się przy nominatach, których ma być 51. Równa liczba wynikłaby z wyborów sejmowych.

Na razie trudno przewidzieć, jak się skończą pertraktacje. Istnieje jednak tendencja, aby je dziś zakończyć wobec utrzejszej dyskusji nad exposé Paderewskiego.

Obrady nad konstytucją.

(Korespondencja własna „Kurjera Lwów.”)

Warszawa, 19. listopada 1919.

(M.) Obrady nad konstytucją na razie wstrzymano wobec tego, że na porządku stoi „Straż Praw”, punkt, co do którego toczą się pertraktacje między klubami mającymi tworzyć większość — zwłaszcza, iż referentem tej sprawy na komisji jest pos. Rataj.

Organizacja włościan w Poznańskim.

(Korespondencja własna „Kurjera Lwów.”)

Poznań, 18. listopada 1919.

Dnia 18. bm. odbył się w Poznaniu w sali Gospody Polskiej zjazd delegatów „Zjednoczenia

P. Paderewski w Belwederze.

Dalszy przebieg przesilenia ministerjalnego.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 19. listopada 1919.

Onegdaj był prezydent Paderewski na posłuchaniu u Naczelnika Państwa. Twierdza, że Paderewski miał się radzić Naczelnika Państwa, jak ma postąpić wobec tego, że ma przeciw sobie znaczną większość Sejmu. Jak słycać — odpowiedź nie miała być bezwzględnie zachęcająca dzisiaj ze-go premiera do upierania się przy stanowisku obecnie zajmowanym.

Jakkolwiek utworzenie większości sejmowej nie jest do tej chwili faktem dokonany — krążą pogłoski na temat przyszłej roli Paderewskiego. Uznając jego wielkie zasługi dla sprawy polskiej

i znajomość stosunków zagranicznych — niektórzy chętnieby go widzieli na wysokim stanowisku zagranicznym, ku czemu wejście w życie Ligi narodów nastęrcza doskonałe pole.

Tylko jedno Narodowe Zjednoczenie Ludowe upiera się przytem, aby Paderewski był nadal prezydentem ministrów, choćby nominalnym, a wszystkie faktyczne funkcje prezydenta ministrów spadłyby na barki jego zastępcy, który w tym celu miałby być uposażony w odpowiednie kompetencje.

U ludowców i socjalistów jest nastrój wobec Paderewskiego opozycyjny.

Nowy projekt Anglii w sprawie Galicji wschodn.

Polska otrzyma mandat wieczysty?

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 19. listopada 1919.

Wbrew temu, co doniosły dzienniki, stwierdzić należy, że sprawa Galicji wschodniej nie jest do tej chwili załatwiona. Anglia — wbrew 4 innym mocarstwom, które są za trwałem przyłączeniem Galicji wschodniej do Polski — wystąpiła z projektem, aby Rzeczpospolitej Polskiej powierzyć imieniem Ligi narodów mandat zarządzania Galicją wschodnią na lat 25, na razie — z tem, że An-

glia zgodziłaby się może na to, aby mandat Ligi narodów był wieczysty.

Polska Delegacja pokojowa w Paryżu nie dała na tę propozycję żadnej odpowiedzi i prosiła o zwłokę, celem dokładnego zbadania tej propozycji.

A zatem sprawa, Galicji wschodniej nie została w żadnym kierunku rozstrzygnięta.

Anglia rozpoczyna rokowania z bolszewikami.

Upadek Denikina nastąpił w niedługim czasie.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 19. listopada 1919.

Jakkolwiek Denikin jest w stosunku do Petlury stroną zwycięską, sytuacja jego jest prawie beznadziejna wskutek akcji bolszewickiej i z powodu powstania ludności na tyłach. Denikin jest obecnie zupełnie odcięty od swojej podstawy operacyjnej i nie może otrzymywać ani posiłków, ani materiału wojennego. Tymi siłami, które obecnie Denikin ma, może się przez jakiś czas trzymać, ale zlikwidowanie jego imprez — o ile nie nastąpią jakiegoś nadzwyczajnego wypadku — jest tylko kwestią czasu i to bardzo niedługiego. Anglicy już obecnie uważają akcję denikinowską za porzucaną i przestali już dawać na nią pieniądze.

Anglicy ponoszą przyszły do przekonania, że bolszewicy są jedynym czynnikiem w Rosji, z którym trzeba mówić. Wskutek tego wszczęła Anglia nieoficjalne pertraktacje z bolszewikami. Dopiero, gdy te pertraktacje osiągną jakiś grunt realny, będą one oficjalnie ogłoszone.

Wskutek tego stanie prawdopodobnie niedługo na porządku dziennym zmiana stosunku Anglii do Polski. W każdym razie Polska jest dziś jedynym zorganizowanym państwem na Wschodzie — jedynym czynnikiem, z którym się można wdrażać w układy zobowiązujące.

Wskutek takiego stanu akcji Denikina „misja” p. Kramarza do Denikina spaliła zupełnie na panewce. Kramarz pojechał do Denikina z projektem nowej konstytucji rosyjskiej, opartej na federalistycznym związku nowych państw powstałych na gruzach Rosji. Byłoby to odtworzeniem wielkiej Rosji tylko na nowych podstawach na razie, ale później zlikwidowałoby się wszystkie federalizmy, a pozostałaby tylko Rosja. Państwa powstające na gruzach Rosji są stanowczo akcji Kramarza przeciwnie.

Jeżeli Denikin upadnie, to cała akcja czeska, zwrócona przedewszystkiem przeciw Polsce, zostanie pozbawiona gruntu realnego.

włościan” celem zawiązania samodzielnej organizacji politycznej włościan w Poznańskim. Przybyło około 200 delegatów. Z postów warszawskich przybyli na zjazd pp. Witos, Dąbski, Trzcinski, Smigło i Boguński.

Program nowej organizacji przedstawił ks. Ku-

Wik. Potem przemawiali posłowie Witos, Jan Dąbski i Trzcinka. Posłów ludowców wiano bardzo sympatycznie.

Po dyskusji przyjęto program i statut organizacyjny.

W ten sposób obudził się i lud w Poznańskiem do samodzielnego życia politycznego.

Nowa ustawa aprowizacyjna.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 19. listop. 1919.

W nowo uchwalonej ustawie aprowizacyjnej najważniejszy jest art. 1 o rozdziale kontyngentu. Artykuł ten brzmi:

„Na konieczne potrzeby państwa obowiązani są rolnicy dostarczyć w terminach przez ministerstwo aprowizacji w porozumieniu z państwową radą aprowizacyjną wskazanych następujące ilości zboża (żyta, pszenicy, jęczmienia, owsa):

1) w powiatach, które ze względu na wydajność gleby i inne korzystne warunki wytwórczości rolnej zaliczone będą do pierwszej kategorii:

a) z gospodarstw, obejmujących od 7 do 30 morgów do 30 kg. z morga ziemi ornej;

b) z gospodarstw, obejmujących od 31 do 100 morgów do 75 kg. z morga ziemi ornej;

c) z gospodarstw, obejmujących ponad 100 morgów do 120 kg. z morga ornej ziemi.

2) w powiatach, zaliczonych z powyższych przyczyn do drugiej kategorii:

a) z gospodarstw, obejmujących od 11 do 30 morgów do 20 kg. z morga ziemi ornej;

b) z gospodarstw, obejmujących od 31 do 100 morgów do 40 kg. z morga ziemi ornej;

c) z gospodarstw, obejmujących ponad 100 morgów do 70 kg. z morga ziemi ornej.

3) w powiatach zaliczonych z powyższych przyczyn do trzeciej kategorii:

a) z gospodarstw, obejmujących od 16 do 30 morgów do 15 kg. z morga ziemi ornej;

b) z gospodarstw, obejmujących od 31 do 100 morgów do 30 kg. z morga ziemi ornej;

c) z gospodarstw, obejmujących ponad 100 morgów do 40 kg. z morga ziemi ornej.

W powiatach pierwszej kategorii gospodarstwa do 6 morgów włącznie, w drugiej do 10 morgów włącznie, a w trzeciej do 15 morgów włącznie nie mogą być obłożone przymusowym kontyngentem.

Przydziału poszczególnych powiatów lub części powiatów do każdej z powyższych kategorii dokona ministerstwo aprowizacji w porozumieniu z ministerstwem rolnictwa i państwowa rada aprowizacyjna.

Wolny handel wchodzi w życie, gdy pewna

osada lub gmina dostarczy przepisany kontyngent. Wtedy władza powiatowa ogłasza wolny handel dla tej gminy. Jeżeli 100 i ponad 100-morgowy gospodarz odda kontyngent — może korzystać z wolnego handlu.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1. grudnia br.

Wydział krajowy zniesiony.

(Korespondencja własna „Kurjera Lwow.”)

Warszawa, 19. listopada 1919.

(M.) Komisja konstytucyjna odbyła dziś posiedzenie pod przew. p. Rataja. Referował p. Kiernik: ustawę o zniesieniu sejmu i wydziału krajowego b. Królestwa Galicji i Lodomerji z W. Księstwem Krakowskim, o oddaniu majątku tegoż Królestwa w tymczasowy zarząd państwa polskiego i utworzeniu organu zastępczego dla sprawowania dotychczasowych agend Wydziału krajowego.

Punkta zasadnicze są następujące:

1) Znosi się sejm i jego organ wykonawczy Wydział krajowy.

2) Uprawnienia ustawodawcze sejmu galic. przechodzą na Sejm Rzp.

3) Majątek krajowy ma przejść na własność ciał samorządowych 3 instancji, które będą na tym obszarze w drodze konstytucyjnej utworzone.

4) Tymczasem zarząd tym majątkiem przechodzi na państwo polskie, względnie jego organ — Tymczasową Radę krajową.

5) Tymczasowa Rada krajowa składać się ma z 7 członków i 4 zastępców wybranych przez Sejm Rzp. na propozycję ogółu posłów sejmowych z obszarów b. Galicji. Przewodniczącym Tymczasowej Rady mianuje z pośród siedmiu członków Naczelnik Państwa, zaś epkę wybiera Rada z swego grona.

6) Pobierane obecnie w b. Galicji dodatki do podatków i wszelkie opłaty krajowe będą wpływać do skarbu państwa na rachunek wydatków, jakie czynić będzie Tymczasowa Rada.

Przedstawiciel min. spraw wewn. p. Kasznica prosi o odroczenie sprawy aż do przybycia delegata i rzeczoznawcy z ramienia Wydziału kraj. Odroczone decyzję do czwartku 27. bm. Przewodniczący Rady zwrócił się telegraficznie do Wydziału kraj. o przysłanie delegata na ten dzień.

O wywóz drzewa.

Wspólne posiedzenie Komisji skarbowo-budżetowej i odbudowy kraju.

(Korespondencja własna „Kurjera Lwow.”)

Warszawa, 19. listopada 1919.

(J.) Złączone Komisje obradowały w środę 19. bm. nad wnioskiem posła Bryła (lud.) w spra-

wie wywozu drzewa za granice Polski przy udziale reprezentantów ministerstw handlu i przemysłu, skarbu, robót publicznych i rolnictwa. Poseł Brył przedłożył sprawozdanie komisji odbudowy kraju domagające się zakazu wywozu drzewa, aż do pokrycia zapotrzebowania w kraju na cele odbudowy. Minister rolnictwa oświadczył, iż drzewa w Polsce mamy podostatkiem, roczny bowiem przyrost masy drzewnej wynosi 31 milionów metrów sześciorzędnych. Wiceminister Dudek przedłożył nowy projekt gospodarki drzewem na cele odbudowy, a mianowicie muszą właściciele lasów dostarczyć 50 proc. ogólnej produkcji, 25 proc. może iść na wolny handel wewnątrz kraju, a 25 proc. będzie można wywieźć za granicę dla poprawy waluty. Dla uzgodnienia wniosków i opracowania projektu należytej gospodarki drzewnej wybrano subkomitet 6, 3 członków z komisji odbudowy kraju, 3 z komisji skarbowo-budżetowej, którzy mają przedłożyć projekt ustawy o gospodarce leśnej połączonej komisjom.

Co mówią inni?

MNIEJ TOLERANCJI.

(a. w.) Grono oficerów i urzędników rosyjskich, zamieszkujących Warszawę, posłało cesarzowej-wdowie rosyjskiej depezę gratulacyjną do Kopenhagi. Słusznie oburza się „Przebieg Wieczorny”, że tego rodzaju hold jest obrazą dla narodu polskiego. Marja Fiedorówna zbyt jaskrawo akcentowała swą niechęć dla nas, rządy Hurki w „carstwie polskim” odbywały się pod jej auspicjami. Czy więc depeza ta nie miała znaczyć, że nie należy „tracić nadziei”? Osoby podpisane na adresie powinny opuścić Polskę.

O GDAŃSK.

(a. w.) Niemcy, jak donosi „Gazeta Gdańska”, nie tracąc czasu, energicznie zabrały się do konstytuowania państwa gdańskiego, zupełnie bez uwzględnienia interesów polskich. Robota ta jest nielegalna, bo ententa zastrzegła sobie opiekę nad niemiecczością. Wogóle stosunki między Gdańskiem a Polską nie układają się na razie pomysłnie. Mnóstwo konfliktów następuje już traktat wersalski. Za czasów polskich, iakołkolwiek Gdańsk miał swoich rezydentów na dworach państw zagranicznych, jednak był zależnym zupełnie od swej metropolji. Obecnie Polska zastępuje Gdańsk za granicą, ale w obrębie miasta prawa jej są zbyt małe. Wjelka falanga urzędników, pozostałość po Rzeszy, chce zabezpieczyć stan posiadania swego. „Gazeta Gdańska” oburza się na ich propagandę antypolską i domaga się prawa miecza na tych, którzy przeciw idei państwowej występują.

Nieco o pieśniach „morawskich” i gwarze „laskiej”.

(Dokończenie).

I tak możnaby wiele jeszcze podać podobnych pieśni „morawskich” ze Śląska Cieszyńskiego, za których zresztą zupełną wierność reczyć nie można, bo wiele pieśni przepisał Bartosz ze zbiorów dawniejszych pisarzy, którzy swobodnie i dowolnie naginali formy polskie do form czeskich.

Ile zaś wspólności posiadają pieśni morawskie z polskimi, poznać można z katalogu pieśni morawskich, zestawionego przez Helenę Windakiewiczową. Ta wspólność pieśni morawskich z polskimi najdobitniej stwierdza wspólną przeszłość obu tych ludów. Czesi nie są w stanie wykazać takiej wspólności między ludowem pieśniami czeskim i morawskimi.

Pieśni te „morawskie” w zbiorze jednego z najznakomitszych dialektologów czeskich i znawcy najlepszego gwar morawskich, świadczą najlepiej, że pretensje Czechów mogłyby objąć nietylko Śląsk Cieszyński, ale i Polskę całą aż po granice Rusi, skoro język polski na Śląsku podciągają pod gwara laską, a więc czesko-słowacką.

W odpowiedzi na dzikie roszczenia i pretensje czeskie dziś już nietylko do małego pasu spornego ziem na prawym brzegu Ostrawicy na Śląsku Cie-

szyńskim, ale wprost do całego Śląska Cieszyńskiego, moglibyśmy również dobrze, ale też i z większą słusznością podnieść swe prawa do całego obszaru tzw. gwary laskiej, obejmującej także i tych tzw. „Morawców” po obu brzegach Ostrawicy tak na Morawach, jak i na Śląsku Cieszyńskim, na Śląsku Pruskim, ba nawet w niezniemczonych częściach Śląska Opawskiego. Tam bowiem wszędzie istniała ongiś rdzenna ludność polska, czechizowana i wymaradawiana przez długie wieki, chrzczona nazwą „Morawców” (bo Czechami nazwać ich wprost byłoby niepodobieństwem), której wszakże mowa zachowała po dziś dzień nie zaprzeczane, ani negowane przez pisarzy czeskich charakterystyczne cechy języka polskiego, najsilniejsze nad Ostrawicą, słabsze dalej ku zachodowi. Stąd też i mowa o gwarze mieszanej „morawsko-polskiej” u pisarzy czeskich.

Pretensji podobnych Polacy zresztą nie podnoszą do takich obszarów, gdzie lud uległ już zupełnie prawie wpływom czeskim, jak np. na Śląsku Opawskim, mogliby jednak wystąpić z prawami do „Morawców” na Śląsku Górnym, których oddała już Rada pięciu Czechom bez plebiscytu żadnego, oraz do obszarów po obu stronach Ostrawicy większym prawem, aniżeli Czesi do Śląska Cieszyńskiego.

Prawda — plebiscyt na tych obszarach krańcowych wypadłby najprawdopodobniej korzystnie dla Czechów, ponieważ wśród „Morawców” nieznaczny się silniej ruch separatystyczny, jak to się np. zarysowało jaskrawo na Słowacyznie, ale o

ile chodzi o prawa historyczno-etnograficzne, istotnego stanu rzeczy Polacy zapominać nie mogą, a przynajmniej nie powinni. Dość zresztą przypomnieć sprawę Mazurów pruskich, tych Polaków z krwią i kości, których wszakże świadomość naroduwa zatrutowana długie czasy przez Niemców budzi wśród nas lęk i obawę, czy przetrzymają zwycięsko próbę plebiscytową.

Żądaniom czeskim trzeba przeciwstawiać punkt widzenia polski na zagadnienia etnograficzne kresowe, a ze stwierdzenia smutnego stanu rzeczy brać przynajmniej naukę na przyszłość.

Nie przeczyśmy przez to bynajmniej, że na Śląsku żyją również i Czesi (i Morawianie), ale przeczyśmy, by Czesi byli tam tubylcami, a ludność polska przybyszami późniejszymi. Rzecz ma się odwrotnie i nie może przyjąć istotnego stanu rzeczy fakt emigracji ludu polskiego z Galicji na Śląsk Cieszyński w ostatnich dziesiątkach lat, co Czesi tak chętnie wyzyskują na korzyść swoich argumentów, a przeciw Polakom.

Pieśni „morawskie” w gwarze laskiej są najlepszym dowodem, że pretensje czeskie grubo są naciągnięte i przesadzone, a tak samo ma się rzecz i na całym pograniczu polsko-słowackim, gdzie Czesi po mistrzowsku operują terminem „czesko-słowackiego” języka wobec nieświadomości narodowo ludności. Dzisiaj protestują już przeciw nim nawet Rusini węgierscy, którzy zaczynają rozumieć grę czeską na swojej skórze.

Sama wreszcie nazwa gwary „laskiej” do dnia najlepiej świadczy, że jest gwara polską, za-

ZADANIA STRONNICTW ROBOTNICZYCH.

(a. w.) „Głos Pracy“, wychodzący w Sosnowcu, organ Nar. związku robotniczego mówi o potrzebie porozumienia się w sprawie utworzenia większości sejmowej. Jest kilka punktów spornych. Jednak większość robotniczo-włościańska chcąc rządzić państwem, musi je rozwiązać w sensie dla wszystkich dogodnym. Reformy robotnicze i sprawa apowizacji czekają.

RÓWNI Z RÓWNYMI.

(a. w.) „Polak Kresowy“ wzywa do umocnienia stosunków na Wołyniu. Ludność tamtejsza pragnie rozpocząć odbudowę swego zniszczonego kraju. Poza garstką, którą raj bolszewicki pociąga, ogół spodziewa się, że Polacy przyniosą mu spokój. Wierni są hasłu „ziemia i wola“, ale jeśli Sejm sprawę rolną rozstrzygnął w sensie dodatnim dla ludu polskiego i w stosunku do ludu małorosyjskiego inaczej nie pojął. Dawne hasło „równi z równymi“ i dziś obowiązuje. „Polak“ podkreśla, że Czesi i Niemcy, którzy zamieszkują Wołyń, tworzą zwarty obóz, opowiadający się za Polską. Polska ludność zamożna po większej części zbawienia szuka pod katem Denikina (?), ludność małorolna, koloniści w ręce państwa polskiego los swój składają.

**Obchód rocznicy
oswobodzenia Lwowa.**

Komitet obchodu narodowego uchwalił na dniu wczorajszym definitywnie następujący program uroczystości w dniu 22. listopada:

Godz. 9 rano: Uroczyste nabożeństwo w kościołach parafialnych.

Godz. 10 rano: Uroczyste nabożeństwo w katedrze.

Godz. 11 rano: Hołd obrońcom i oswobodzicielom miasta Lwowa przed pomnikiem Mickiewicza, poczem nastąpi defilada wojsk.

G. 2 popoł.: Przyjęcie w Kasynie wojskowym.

Godz. 5 popoł.: Zebranie towarzyskie obrony i odsieczy na Strzelnicy.

Godz. 8 wieczór uroczyste przedstawienie w teatrze miejskim, poprzedzone przemówieniem I. oficera sztabu b. komendy wojsk w listopadzie 1918 r. we Lwowie kap. Stanisława Lapińskiego (Nijski).

**Przyjazd ministra gen. Leśniewskiego
i adiutantów Naczelnika państwa.**

Na jutrzejsze uroczystości przyjeżdżają w dniu dzisiejszym z Warszawy min. gen. Leśniewski, oraz dwaj adiutanci Naczelnika państwa.

nieczyszczoną tylko ogromnie naleciałościami czesko-morawskimi, ale na Śląsku Cieszyńskim naleciałości te rychło ustąpią. Ze stanu rzeczy zdają sobie sprawę filologowie czescy, ale nie chcą otwarcie i bez ostonek wyznać prawdy istotnej. Wiedzą zresztą, że nie do Czechów, lecz do Polaków odnosić się może nazwa Lachów zaklęta w nazwie gwary „laskiej“ (po czesku Lasi, Lachy, Lachové).

To też i sama ludność „morawska“ koło Frydka po stronie morawskiej jeszcze, a więc na lewym brzegu Ostrawicy mieszkająca i mówiąca gwara laska, wprowadzie nie siebie, lecz swych sąsiadów najbliższych wsi nazywa Lachami i o tem pamięta, twierdząc, że ci sąsiedzi „rzondzo po polsku“, chociaż i oni sami te same używają gwary.

A jak podane powyżej pieśni „morawskie“ nie są bynajmniej morawskimi, lecz tylko polskimi, tak i gwara „laska“ nie jest gwara morawska, lecz należy raczej do grupy gwar polskich, podobnie jak w Trenczyńskim, na Orawie i Spiszu nie mamy do czynienia z gwarami słowackimi, lecz polskimi, mimo, że uchodziły długo a nawet i dziś uchodzą za słowackie.

Tylko ścisłe i dokładne badania i studia na miejscu dialektologów naszych mogą rozjaśnić sytuację i określić obszary tzw. mieszane, do których Polacy nie mniejsze mogą mieć prawo, niż Czesi, Słowacy i Rusini.

Dr. T. E. Modelski

stwa por. Olszanowski i por. Kadenat, którzy imieniem Naczelnika państwa złożą wieńce na cmentarzu obrońców Lwowa.

We czwartek przybył do Lwowa z polecenia Naczelnika państwa i Naczelnego wodza specjalny kurjer ppor. Adam Michalewski, który jawił się wczoraj u generalnego delegata rządu dr. Galeckiego, generała Gologórskiego i prezydenta miasta p. Neumana celem złożenia imieniem Naczelnika państwa podziękowania mieszkańcom Lwowa i komitetowi za podjęte trudy około zorganizowania uroczystości i przygotowań.

Udział delegacji oddziałów frontowych.

Z powodu wstrzymania urlopów wojskowych ze względów służbowych i ograniczenia ruchu kolejowego, sztab generalny zezwolił na urlopowanie po kilku tylko delegatów z poszczególnych oddziałów frontowych, którzy po przybyciu do Lwowa i wylegitymowaniu się będą mogli wziąć udział w uroczystościach rocznicy oswobodzenia Lwowa.

Zarządzenia Komitetu obrońców Lwowa.

1) O godz. 9-tej 22. bm. zbiórka oddziałów w następującem ugrupowaniu: Odcinki (I—VII.) na ul. Legionów czołem na wysokości ul. Jagiellońskiej, tyłem ku teatrowi: artylerja, kawalerja, lotnicy na skwerze środkowym od „rycerza“ ku teatrowi, oddziały techniczne, sanitarne, pomocnicze, zakłady i urzędy na ul. Hetmańskiej na głównej wysokości. Formacja — kolumna sekcyjna. Dowództwo obejmuje ppulk. Sniadowa, adiutanci kap. Sikorski.

2) Pod pomnikiem Mickiewicza względnie w hali hotelu Francuskiego zgromadzą się o g. 9. inwalidzi-obroncy Lwowa pod dow. por. Lisowskiego, b) kobiety-żołnierze liniowi, kurjerki i sanitariuszki liniowe pod dowództwem p. Tynikówny, c) obsada obrony Lwowa w składzie: D. O. W., P. K. P., P. W., Skaut, zbraniami w nocy z 31. na 1. względnie w ciągu 1. lut. 1918 w Czytelni akademickiej, Sokole, szkole Sienkiewicza, Domu techników i Rzędni polskiej. Dowódca maj. Tatar-Trześniowski. d) Oddział starców i nieletniej młodzieży i tych osób, które mimo braku kwalifikacji fizycznych brały udział w bojach, a które przez dowódców odcinków zostały do tej grupy powołane. Dowódca kap. inż. Ramuła.

3) Zarządzenia porządkowe do defilady pod pomnikiem Mickiewicza wydaje kap. Wit-Sulimski przy pomocy oddziału obrońców Lwowa z komp. szkolnej D. O. G. Lwów.

4) W uroczystem nabożeństwie w katedrze bierze udział: Dowództwo obrony Lwowa (punkt zborny na czołe odcinka I.), grupa wymieniona w pun. 2b), 2c) i 2d), oraz deleg. po 4 osoby z oddziałów wymienionych w pun. 1. Wartę honorową i utrzymanie porządku w katedrze sprawuje komp. studencka pod dow. ppor. Sioleckiego.

5) O g. 11 defilada obrońców pod pomnikiem Mickiewicza przed reprezentacją władz, dowództwem obrony Lwowa i grupą wymienioną w pun. 2.

6) Porządek pochodu: a) muzyka wojskowa, b) delegacja odsieczy, c) pierwsza obsada obrony Lwowa, d) oddziały ad pun. 1.

7) O g. 4 popoł. delegacje odcinkowe zbierają się u wrót cmentarza Lyczakowskiego, skąd udają się na cmentarz obrońców celem złożenia wieńców poległym towarzyszom broni.

8) O g. 5 zebranie towarzyskie obrońców i odsieczy Lwowa na Strzelnicy. Wstęp za legitymacjami.

9) Wstęp na przedstawienie w teatrze dla delegacji wyznaczonych przez dowództwo oddziałów i odcinków.

10) Na defiladę ubrać się ciepło, praktycznie, możliwie w sorty wojskowe, w płaszczach i maciejówkach.

Za Komitet dr. Jakubski, kap. szt. gen.

Obchód żołnierski w sali Domu katolickiego.

W rocznicę oswobodzenia Lwowa jednym z najrzeczniejszych punktów programu będzie uroczysty obchód żołnierski, urządzony staraniem Uniwersytetu żołnierskiego przy D. O. G. i ref. pras. D. O. G. we Lwowie w sali Domu katolickiego przy ul. Grodeckiej, na którego program złożą się: 1) Hymn rycerski w polskiego „Bogarodzie“, pod batwą dyr. Fr. Domiszewskiego, 2) Słowo wstępne ks. biskupa Wł. Bandurkiego, 3) Przedstawienie L. Wiśniewskiego „Leci liście z drzewa“, sztuka odegrana przez żołnierskie koło amatorskie obrońców Lwowa. Początek obchodu o g. 3 popoł. Bilety po cenach dramatu do nabycia w kasie teatralnej Domu katolickiego.

Uczestnicy odsieczy Lwowa (pulk. Tokarzewskiego) przebywający we Lwowie, jawia się dnia 21 bm. o godz. 1 w referacie pras. D. O. G., ul. Fredry 2. II. p.

Artylerja I. obrony Lwowa. Legitymacje na obchód wydaje się codziennie między godz. 9 a 11 i 5 a 17 Czerwony Klasztor, parter, drzwi 8. Zbiórka próbna odbędzie się 21. bm. w koszarach gen. Bema (Ferdynanda). Zbiórka na obchód 22. bm. o godz. 7.30 rano tamże.

Odcinek IV. zbiera się dnia 22. listopada o g. 9 rano przed teatrem z odznakami odcinkowymi na piersiach. Legitymacje i odznaki wydaje por. Zygmuntowicz, pl. Bernardyński 6., pokój nr. 72. od 11 do 1.

Podkomendni b. Komendy uzupełnień (w Szkole-Macierzy) i kurjerki zgłoszą się po legitymacje u kap. Wita Sulimskiego, ul. Bouriarda 5. (Komenda M. S. O.) od 8.15 do 9 rano. Zbiórka w dniu 22. bm. odbędzie się o godz. 9 rano przy ul. Bouriarda 5. (M. S. O.).

Szkoła Konarskiego zgłosi się po legitymacje do por. Graybnera, hotel „Austria“, nr. pokoju 48. piątek od godz. 9 do 12.

Komenda naczelna M. S. O. wzywa wszystkich członków M. S. O., by celem uczczenia rocznicy oswobodzenia miasta Lwowa zebrali się w sobotę 22. bm. o godz. pół do 9 rano w swych lokalach dzielnicowych. Zbiórka bez broni z opaskami.

Kobiety, które jako żołnierze liniowi w listopadzie ub. roku brały udział w obronie Lwowa z dokumentami stwierdzającymi służbę liniową, zgłoszą się w referacie pras. D. O. G., ul. Fredry 2. II. p. w godzinach od 11—1 w piątek 21. bm.

Członkowie b. P. O. W. zbiora się dnia 22. bm. o godz. 9.15 na placu Bernardyńskim.

Kraków. (PAT.) W piątek wyjeżdża na uroczystość z okazji oswobodzenia miasta Lwowa deputacja D. O. G. Kraków generał Symon z szefem sztabu pułkownikiem Ciekem, oraz bliższym sztabem.

Na żądanie Petlury 16. bm. zajęliśmy Kamieniec Podolski.

Warszawa. (PAT.) Komunikat sztabu generalnego z dnia 19. b. m.:

Front litewsko-białoruski: Na odcinku północnym atak nieprzyjacielski pod Indryszą odparto. Na południe od Połocka silna działalność bolszewickich patroli wywiadowczych. Pod Lepiem nieprzyjaciel nie ponawiał ataku.

Front wołyński: Działalność wywiadowcza w rejonie Jemiliczyn-Seredy.

Front galicyjski: W celu uniknięcia rozlewu

krwi i nieporządków w Kamieńcu Podolskim, opuszczonym przez wojska Petlury i jego rząd. Naczelne dowództwo zarządziło na prośbę atamana Petlury zajęcie Kamieńca Podolskiego, co zostało wykonane 16. bm. o g. 1. popołudniu przez odd. wysłany samochodami, za którymi nadeszła niechęta. W mieście obecnie panuje spokój.

Haller.

„APOLLO“

Dziś z powodu
wieczorków Sacchetto tylko do 8 wiecz.słynna sensacja „W szponach orla”
z genialną małpą „Jack”. 7950

Rumuni opróżnili ostatni skrawek Galicji.

Rumuni opuścili Galicję wschodnią w zupełności. Jak wiadomo, Rumuni wycofując się pod koniec lata z wschodniej Galicji, zatrzymali w swym posiadaniu jeszcze południowo-wschodnią jej skrawek. Linja demarkacyjna szła od wsi Jablonica bułkowińska przez górę „Kreń” powyżej wsi Hołowy, dalej przez górę „Kostrycza” po pod Howerle

do granicy dawnej węgierskiej. Zatrzymali byli zatem w swych rękach wieś Hrymowa z zakładem kąpielowym „Burkut” część wsi Żabie, a w szczególności lasy fundacji skarbkowskiej i część wsi Worochty. Wreszcie wojska rumuńskie opuściły i tę część Galicji wschodniej, zabierając przytem co się tylko dało.

Tworzy się związek państw na wschodzie.

Paryż. (PAT). Z Kowna donoszą, że konferencja przedstawicieli rządu estońskiego, litewskiego, litewskiego, polskiego, ukraińskiego i białoruskiego

go zebrałszy się w Dorpacie, wypowiedziały się za konwencją wojskową i polityczną dla obrony niepodległości wymienionych państw.

Klęska i zdrada zniszczyły państwo Petlury.

Wojna wszystkich przeciw wszystkim na Ukrainie. Petlura rozgromiony przez Denikina, Denikina biją bolszewicy i kozacy. Haniebna zdrada Ukraińców galicyjskich.

DENIKIN BIJE PETLURĘ, DENIKINA BIJA BOLSZEWICY.

Wyciąg z radiotelegramu: Moskwa 10. listop. Komunikat bolszewicki z 8. listop. W rejonie Kijowa nasze wojska przeszedłszy do ofensywy zajęły Fastów i odrzuciły nieprzyjaciela ku południowi. W rejonie Czernichowa uporczywe walki o zdobycie przejścia przez rzekę Desnę na poł. od Czernichowa.

Front zachodni: Nasza ofensywa na Jamburg czyści postępy. Postępujemy zwycięsko w kierunku Pukowa, Lepolska i Kijowa.

Wedle przychwyconych radiotelepesz. Moskwa, 14. listop. Komunikat bolszewicki z 13. listop. W rejonie Kijowa nie ma zmian. Po walkach zdołaliśmy się przeprowadzić przez Desnę pod Czernichowem i wypieramy nieprzyjaciela na południowy brzeg rzeki.

20 TYSIĘCY „GALICJAN” PRZESZŁO NA STRONĘ DENIKINA.

Mikołajów, 10. listop. Komunikat Denikina. Ogólna ilość wojsk galicyjskich przechodzących w rękę armji dobrowolczej dosięga do 20.000 ludzi. Ze względu na przechód tych wojsk, które tworzyły jądro petlurowskiej siły, Petlura według pogłosek zamierza złożyć broń.

POWSTANIE PRZECIW DENIKINOWI

Gazeta ukr. „Golos sela” w nr. 17. z 5. listop. w artykule „Powstanie przeciw Denikinowi” podaje wiadomość z Moskwy 29. paźdz.: Cała pracobrzeżna Ukraina powstała przeciw konrewolucji Denikina. Cała Kijowszczyzna w rękach powstańców. Powstania przeniosły się na gubernię Połtawską i Jeketerynoslawską.

UKRAIŃCY PRYZNAJĄ SIĘ DO KLĘSKI.

Oficjalny komunikat ukr. z 11. listop. Pod naporem siłnego nieprzyjaciela musieliśmy odciągnąć nasze oddziały, walczące w rejonie między Dniestrem a linią kolej. Żmerynka-Wapniarka do rzeczki Łozowa. W związku z tem opuściliśmy również stację Jaroszyńki.

BLYSKAWICZNY ODWRÓT PETLURY.

Sztab gł. atamana przeniesie się do Proskurowa, stąd do Szepetówki, a dalej do Koziatyna.

JAK UKRAIŃCY GALICYJSCY PODDALI SIĘ DENIKINOWI?

Dokument haniebnej zdrady.

Gazeta „Ukraiński Kozak” z 11. listopada przepełniona jest artykułami omawiającymi zdradę gen. Tarnawskiego. Warunki podpisane przez przedstawicieli są zawarte w poniżej podanym tekście umowy: Umowa zawarta 24. paźdz. 1919 (7. list. st. st.)

między gen. Tarnawskim a gen. Denikinem. Stacja Żytkowce.

1) galic. armja w pełnym składzie z zakładami tyłowymi, składami i ruchomym majątkiem kolejowym przechodzi na stronę ros. armii dobrowolców i poddaje się w zupełne rozporządzenie nacz. komendanta wojskowych sił południowej Rosji przez komendanta wojsk noworosyjskich z chwilą niniejszą.

2) Galic. armja nie będzie przez czas wyżej wspomnianego podporządkowania używana do walki z armją petlurowską i odchodzi do czasu otrzymania specjalnego zadania na tyły.

3) Galic. rząd zawiesi z powodu braku terytorjum swoją działalność i przechodzi pod opiekę ros. komendy ochotniczej. Aż do wyznaczenia miejsca pobytu, wspomniany rząd osiadł w Odessie, dokąd przyjedzie bezzwłocznie.

Niniejszy protokół wchodzi w życie z dniem jego podpisania. Od tego dnia począwszy armja galic. wykonuje wszystkie rozporządzenia komendy ochotniczej.

Galic. armja przystępuje od 25. paźdz. (st. styl.) począwszy — do koncentracji w rejonie Pohrebiszcze-Lipowiec.

Kwestje wewnętrzne życia galic. armji i prawa znoszenia się rządu galic. z państwami zagranicznymi podniesione przez przedstawicieli Galicjan, zostaną otwarte aż do otrzymania instrukcji od gen. Denikina.

ROZŁAM MIĘDZY UKRAIŃCAMI.

W Kamieńcu nastąpił rozdział między oddziałami galic. Oddziały naddnieprzańskie zdzierają publicznie mundury z pojedynczych żołnierzy galic. i odbierają im broń.

PETLURA WZYWA DO WOJNY O WOLNOŚĆ.

Gazeta „Golos Sela” nr 20 z 12/11. podaje rozkaz gł. atamana wojsk u. n. r. z 9/11 l. 64:

Oficerowie i żołnierze sławnej armji zjednoczonej Ukrainy! Garstka moskalofilskich przewrotców z niektórych kół nacz. kindy galic. z gen. Tarnawskim na czele zdradziła nas w najhaniebniejszy sposób, weszła w porozumienie z najzaciętszym wrogiem Ukrainy — carskim gen. Denikinem, aby mu dopomódz wbić głębiej jego zbrodniczy nóż w serce matki-Ukrainy. Ze zwierzętami-gnębicielami zaczęli ci przewrotnicy ludzką mową przemawiając o zgodzie, o oddaniu ukr. armji i całego małątku państwowego na łaskę i ku korzyści moskiewskich ludożerców, strasznie nawet mówić, ooby się było działo, gdyby zawczasu nie odkryto tej zbrodni, ale nie sądzono było zdrajcom dokonać zdrady — czeka ich surowy sąd wojenny. Ten sam los, który czeka wszystkich ukr. judaszów i im podobnych.

Oficerowie i kozacy!

Wzywam wszystkich do wytrwałej walki o dobro i wolność Ukrainy. Wymagam od wszyst-

kich obywateli nieustannego wyczerpania wszystkich sił celem dokonania wielkiego naszego zadania — wydarcia naszej znękaney Ukrainy z pazurów przeklętych katów i jestem pewien, że to się ziści, bo musi się ziścić. Wspólne siły wojska i obywateli wymiotą cały ten moskiewski gnój, który zasnuł nasze rodzinne obszary. Do broń, do jedności, do świętego zwycięstwa nad wrogami Ukrainy. Gł. ataman Petlura.

Co Ukraińcy mówią o zdradzie siczowników?

LIKWIDACJA ZDRADY.

Z Winnicy pod datą 13. bm. donosi „Wpered” Akt rozejmu i oddania wojsk galicyjskich pod komendę armji ochotniczej zawarto między przedstawicielami armji ochotniczej i ukr. galicyjską starszyzną Tarnawskim, Erlem, Lyśniakiem i Józefem Lewickim, podpisano 24. października na stacji Żytkowce. Wobec tego armja ochotnicza zaczęła zajmować cały szereg punktów strategicznych i zamierzała za pomocą ataku na Winnicę przerwać front ukraiński i wziąć całą armję do niewoli, albo rozbić i wyrzucić ją poza granice Ukrainy. O zdradzie starszyzny galicyjskiej nie wiedzieli ani ukraińsko-galicyjskie wojsko, ani rząd galicyjski. Zdradę wczas wykryto. Do wojsk galicyjskich wyjechali na front Petlura, Petruszewycz i Mazepa i przedstawili wojsku haniebną zdradę. Akt rozejmu unieważniono, a Tarnawskiego i towarzyszy aresztowano i postawiono pod sąd wojskowy. Walka z Denikinem nie jest przerwana i jest nadzieja, że przy pomocy powsiania całego narodu ukraińskiego będzie on zmieciony z całego obszaru Ukrainy.

„PAŃSTWOWA ZDRADA”.

Wczorajszy „Wpered” zamieszcza pod powyższym tytułem odezwę rządu republiki ukraińskiej do żołnierzy i obywateli, w której czytamy między innymi:

„Czternastego listopada mija rok, jak naród ukraiński podjął walkę przeciw rosyjskiemu generałowi Skoropadkiemu. Cały rok ludność Ukrainy walczy z zaborcami, którzy ze wszystkich stron napadali na naszą ziemię. Został się jeszcze jeden wrogi, jest to „pańska armja” generała Denikina. I oto w ciężkiej godzinie walki z tym zaciekle wrogiem naszej swobody powstała czarna zdrada. Grupa starszyzny armji galicyjskiej z generałem Tarnawskim na czele, przy pomocy starych reakcjonistów, galicyjskich moskalofilów, którzy z czasów carskich dopomagał czarnoseczinnemu grafowi Bobrińskiemu niszczyć Galicję, postanowiła przejść do ochotniczej moskiewskiej armji gen. Denikina i oddać Denikinowi, całe wojsko galicyjskie wraz z armatami, wszelką zbroją, z wojskowym i państwowym majątkiem. Już przedtem ci generałowie nie wykonywali nakazów głównej komendy i rozporządzeń władz naddnieprzańskich i naddniestrzańskich Ukrainy, a teraz zdradą swoją postawili armję narodową w najcięższym położeniu. Ostatni ich postępek, konferencja i umowa z obcą nam „narodowo-pańską” armją Denikina, to nóż w serce narodu całej złączonej Ukrainy. Urzędnicy Ukrainy z generałem Tarnawskim na czele, którzy przedtem oddali gen. Denikinowi Kijów, teraz postanowili oddać armję galicyjską nie na obronę samodzielnej Ukrainy, lecz na walkę za carską Rosję. Ale jeszcze nie umarła siła kozacka na Ukrainie. Naddnieprzańskie i galicyjskie(?) kozactwo nie poszło za zdrajcami komendantami, lecz z wierną Ukrainie starszyzną walczy i zwalczy wroga. Rząd złączonej Ukrainy użył wszystkich sił do tego, aby zdrajców ukarać najcięższą karą. Główny ataman Petlura i prezydent galicyjskiej narodowej rady Petruszewycz wydali nakaz natychmiastowego aresztowania i postawienia przed sąd polowy zdrajcy Tarnawskiego i jego spółników. Niechaj wiedzą wszyscy wierni naszej republiki obywatele i kozacy naddnieprzańscy i naddniestrzańscy, że walka z Denikinem nie ustaje, a potrwa dopóty, dopóki ziemia ukraińska nie będzie oczyszczona z wrogów”. Przy końcu odezwę zawarta jest zachęta, aby kozacy wy-

trwali w walce. Podpisali odezwę J. Mazepa i sekretarz państwowy D. Szramczenko.

MOBILIZACJA.

Na wspólnym posiedzeniu Dyrektorjatu i rady ministrów uchwalono — jak donosi „Wpered” — d. 9. listopada zmobilizować inteligencję, a także ogłosić mobilizację wszystkich wojskowych, skrócić do minimum skład wszystkich ministerstw, wyzyskać dla frontu, gdzie tylko można, wszystkich urzędników, zwrócić się do wszystkich partji z propozycją, aby mobilizowali wszystkie siły dla frontu, organizować ochotników po wsiach, a po miastach komitety obrony. Naychmiał miano założyć taki komitet w Kamieńcu.

Wiadomości z ostatnich dni wskazują, że zarządzenia te nie przyniosły rezultatu, albowiem cały sztab ukraiński musiał uciekać z Kamieńca Podolskiego.

SOCJALIŚCI UKRAIŃSCY ZA ZWIĄZKIEM Z POLSKĄ.

Dnia 19. listopada odbyło się w Kamieńcu posiedzenie partji socjalistycznej, na którym została obrana grupa celem zwołania zjazdu w Polsce lub w Czechach (Praga) dla omówienia sprawy porozumienia się między Polską (na czele), a Czechami, Białorusinami, Litwą i Gruzją dla stworzenia siły przeciw Rosji i Niemcom.

„ODKRYCIE OCZY”.

„Ruska ziemia”, organ rusofilów, wychodzący w Ungwarze, zamieszcza częścią skonfiskowany przez władze czesko-słowackie artykuł, w którym porusza, że niesłuszne są zarzuty czeskiej prasy, jakoby w „Karpatskiej Rusi” była wielkoruska agitacja i irredenta, zwraca natomiast uwagę na wielką agitację maďarską za przyłączeniem karpatskiej Rusi do Węgier i woła: „Narodzie czeski odkryj oczy! Twój wrogowie, wrogowie słowiaństwa nie śpią i dniem i nocą kopią ci grób. Republika w niebezpieczeństwie”.

Sprawy polskie.

POSIEDZENIE RADY NAJW. W SPRAWIE GALICJI WSCHODNIEJ.

Wiedeń. (PAT.) B. K. z Paryża. Najwyższa rada postanowiła na dzisiejszym posiedzeniu wysłuchać we czwartek delegatów polskich Patka i Wład. Grabskiego w sprawie Galicji wschodniej.

PRZYJEZDZA KOMISJA DLA SPRAW INTERNOWANYCH.

Kraków (PAT). W piątek wyjeżdża rano do obozu jeńców w Łańcucie i Pikulicach pod Przemysłem komisja rewizyjna ziem wschodnich celem przeglądu spraw internowanych tamże mieszkańców, pochodzących z ziem wschodnich. Na czele komisji stoi prezydent sądu wileńskiego p. Broniewicz.

WOJSKO POLSKIE DZIEKUJE AMERYKANOM.

Wilno. (PAT.) Z głównej kwatery sztabu gen. frontu litewsko-białoruskiego wystosowano do misji amerykańskiej Czerwonego Krzyża na ręce pułkownika Chesle następujące pismo:

Zjawiliście się, drodzy goście, wśród oddziałów mojej armji, jak dobre anioły wojny. Najobficiej upływa polska krew, najcięższe jest zadanie polskiego żołnierza. Dywizje mnie podległe wśród uroczysk głuchych i kniej litewskich mimo braku odpowiedniego wyekwipowania i trudnych warunków aprowizacyjnych, mimo dokuczliwego zimna i siekących wichrów północy dokazują cudów walki. Każdy żołnierz trzyma się jak lew, wiedząc, że jest polskim żołnierzem. że mu nie wolno nie być bohaterem. Jestem pewny, że cała Polska wdzięczna Wam będzie za to, żeście nas tu obdarzyli nie tylko dobrem, przyjaznym słowem, ale objeśli serdecznie ciepłem, kochającym ramieniem, pozwalając młodej armji północno-wschodniego frontu stanąć jak granitowa opoka na straży granic Rzeczypospolitej i kultury zachodu. — Podp. Szeptycki, generał i dowódca frontu.

O POLITECHNIKĘ W ŁODZI.

Łódź. (PAT). Rada miejska poleciła magistratowi podjąć kroki o utworzenie politechniki w Łodzi. Plan taki istniał jeszcze przed powstaniem r. 1863, a w ostatnich latach przed wojną przemysłowcy łódzcy postanowili ofiarować na ten cel kilka milionów rubli.

PIERWSZY TRANSPORT WĘGLA Z G. ŚLĄSKA.

Łódź. (PAT). Wczoraj przybył pierwszy pociąg z węglem z Górnego Śląska, wysłany na podstawie umowy kompenzacyjnej zawartej z Niemcami.

Różne wiadomości.

ADMINISTRACJA CZESKA NA ŚLĄSKU RACIBORSKIM.

Morawska Ostrawa. (PAT). „Morawsko-sleski dennik” donosi z Opawy, że Śląsk raciborski w tych obszarach, w jakich przypadnie republice czesko-słowackiej, będzie w przyszłości samodzielnym okręgiem administracyjnym. Administrację obecnie obecny kierownik krajowego rządu czeskiego w Opawie.

POWRÓT ARMJI CZESKIEJ Z SYBERJI.

Praga. (PAT). Na wczorajszym posiedzeniu zgromadzenia narodowego zgłosiła partja narodowo-socjalistyczna (Klofacza) nagły wniosek, wzywający zgromadzenie narodowe, ażeby w przeciągu sześciu dni udzieliło nadzwyczajnego kredytu w wysokości miljarda koron w celu przyspieszenia powrotu armji czesko-słowackiej ze Syberji. Wniosek domaga się także, ażeby rząd upoważnił czesko-słowackiego posła w Tokio do zakupienia 10 wielkich japońskich parowców, któreby należało skierować do Władywostoku celem przywiezienia legionistów czeskich do ojczyzny. Wszyscy wymienieni posłowie domagają się zamianowania nowego kierownictwa politycznego i wojskowego na Syberji, któreby oświadczyło kategorycznie, że czeska armja nie zamierza mieszać się do żadnych walk w Rosji.

SEJM BULGARSKI NIE PRZYJMUJE TRAKTATU.

Sofja. (PAT). Sobranie bułgarskie po burzliwych rozprawach zaprotestowało przeciw traktatowi pokojowemu, pozostawiając rządowi wolną rękę. Pierwszy delegat Teodorow zrzekł się mandatu.

NIEBEZPIECZEŃSTWO MONARCHICZNE W NIEMCZECH.

Berlin. (PAT.) Komitet niezawistych socjalistów niemieckich odezwą ogłoszoną we „Freiheit” wzywa towarzyszy partyjnych, aby w niedzielę urządzili w całym państwie masowe zgromadzenia, celem zajęcia stanowiska wobec grożącego niebezpieczeństwa monarchicznego.

D'ANNUNZIO OKUPELUJE DALMACJĘ.

Wiedeń. (PAT.) B. K. z Zagrzebia. D'Annunzio którego przybycie do Zadaru burmistrz zapowiedział mieszkańcom miasta proklamacją jeszcze przed kilku dniami, wkroczył do Zadaru dnia 18. bm. na czele oddziału wojskowego. D'Annunzio konferował z admirałem Millo, który miał mu przyrzec, że będzie działał w myśl jego wskazówek, poczem wieczorem powrócił do Rjeki, pozostawivszy w Zadarze część swego wojska. Na ulicach Zadaru rozlepiono plakaty z żądaniem aneksji Splitu.

KOALICJA OPRÓŻNIA WĘGRY.

Wiedeń. (PAT). Weg. B. K. donosi z Budapesztu. „Uj Nemsetek” donosi, że francuska załoga opróżniła Szegedy. Naczelny komendant armji Horthy obsadził to miasto pierwszym pułkiem armji narodowej, utworzonym w Szegedynie.

KOMUNIŚCI WĘGIERSCY BĘDĄ INTERNOWANI.

Praga. (PAT). Czeskie biuro prasowe donosi z Budapesztu: Wskutek zarządzenia ministra spraw wewnętrznych wszyscy komuniści węgier-

scy będą internowani, w obozie w miejscowości Heimacker.

Internowani będą również komuniści, którzy nie dopuścili się wprawdzie żadnych zbrodni, lecz są niebezpieczni ze względów politycznych.

Dziś policja otrzymała rozkaz aresztowania b. prezydenta republiki sowieckiej na Węgrzech Narbaya. W mieszkaniu go nie znaleziono i rozesłano za nim listy gończe.

POMOC DLA WIEDNIA.

Wiedeń. (PAT). B. K. z Hagi. Holenderski związek dziennikarzy postanowił telegraficznie wzywać dziennikarzy Francji, Anglii i Włoch. y wzięli udział w akcji pomocy dla Wiednia.

WYBORY WE WŁOSZECH.

Wiedeń. (PAT). B. K. z Rzymu. Ponowny wybór wszystkich byłych ministrów, a to Violattego (? zapewne Giolittiego — Red), Salandry, Bosellego, Ornando i Lucatiego jest zapewniony. Sonnino nie kandydował.

STRAJK W CZECHACH W OBRONIE PRZYWÓDCÓW BOLSZEWICKICH.

Praga. (PAT). Z Kładna donoszą. Przewodniczący organizacji kładniańskich górników Vondracak oświadczył na odbytem onegdaj w Kładnie burzliwym zgromadzeniu robotników socjalno-demokratycznych, że górnicy w okręgu kładniańskim rozpoczyna 25. bm. strajk generalny, który potrwa tak długo, dopóki nie polepszy się aprowizacja i dopóki Muna nie będzie wypuszczony na wolną stopę.

Według dalszych doniesień strajk górników w Kładnie przerzucił się również na kopalnię węgla w Bratowicach. Również w innych miejscowościach mają wybuchnąć strajki robotników o podkładzie politycznym.

Warszawa. (PAT). Delegat czeski Radnisky zawiadamia oficjalnie, że prasa polska zostanie dopuszczona na terytorjum Śląska Cieszyńskiego, znajdującym się pod okupacją czeską.

Wiedeń. (PAT). Cz. b. pr. donosi z Paryża. Przyjechała tutaj niemiecka delegacja, która ma podpisać dodatkowy protokół do układu pokojowego, dotyczący niespełnienia warunków rozjemowych.

Praga. (PAT). Kursa dewiz niezmienione.

Z posiedzenia Rady miejskiej.

Lwów, 20. listopada.

Wczorajsze posiedzenie Rady miejskiej w nieopalonej sali i przy niezbyt licznych wskutek tego komplecie, otworzył prezydent p. Neuman o g. 6 wiecz.

Ponieważ nie wniesiono żadnej — co się rzadko zdarza — interpelacji, przystąpiono od razu do porządku dziennego.

R. Włodzimirski referował sprawę udzielenia aptekarzowi Otmarowi Thaderowi zezwolenia na przeniesienie apteki z górnej części ul. Lyczakowskiej do domu przy tej samej ulicy pod l. 12., co też po dyskusji Rada uchwaliła.

Po referacie r. dr. Próchnickiego uchwalono, aby ze względu na podwyższenie poborów grona nauczycielskiego, podniesiono też wysokość opłat czesnego w gimnazjum realnem im. Królowej Jadwigi z 250 na 400 kor., w szkole handlowej ze 100 na 200 kor. Równocześnie podniesiono procent uwolnień uczniów i uczennic od opłaty czesnego, a mianowicie od placenia połowy do wysokości 30 proc., od całości opłat 15 proc.

Na posiedzeniu tajnem zamianowano naczelnikiem Izby obrachunkowej miejskiej p. Eugeniusza Hordyńskiego, dotychczasowego naczelnika g. kasy miejskiej.

Czas odnowić przedpłatę na grudzień!

Kronika.

Kalendarzyk.

Dziś rz. kat. Ofiarowanie NMP.; gr. kat. Mychajła Arch. jutro rz. kat. Cecylii p. m.; gr. kat. Odyssifora m. Wschód słońca 7:21, zachód 4:10.

Reportaż teatru miejskiego.

W piątek „Rigoletto“, opera w 4 akt. W sobotę o 8:30 popoł. „Śluby panieńskie“, kom. w 5 akt. Al. hr. Fredry — o godz. 8 wiecz. Uroczyste przedstawienie w rocznicę oswobodzenia Lwowa.

We Lwowie.

Stała rubryka. Połączenie z Warszawą i Wiedniem przerwane w dalszym ciągu.

— **Pogrzeb śp. Władysława Baracza**, b. dyrektora teatru miejskiego, zmarłego onegdaj w 73 r. życia odbędzie się dziś o g. 3. popoł. z kaplicy Boimów na cmentarz Lyczakowski.

— **Mianowanie.** Naczelnik państwa mianował m.ż. Władysława Wojtana, dotychczasowego profesora wyższej szkoły lasowej we Lwowie, zwyczajnym profesorem młynarstwa w szkole politechnicznej we Lwowie.

— **60 wagonów zboża dla ludności i załogi Lwowa.** Onegdaj powróciła z Warszawy delegacja miejskiej komisji aprowizacyjnej, złożona z radnych Włodzimierza Bartłowa i Chrystowskiego. Delegacja, do której przyłączyli się w Warszawie radni poseł dr. Stesłowicz, dr. Rucker i Antoniuk udała się do ówczesnego ministra aprowizacji Słowińskiego, lecz przed samą konferencją minister ustąpił. Wobec tego delegację przyjął szef sekcji p. Zaborowski, który wysłuchawszy sprawozdania o groźnym położeniu Lwowa, postanowił natychmiast wysłać 60 wagonów zboża dla ludności Lwowa i tutejszej załogi z tem, aby transporty były konwojowane. Pierwszy transport zboża z Włocławka miał być wysłany ubiegłego poniedziałku, dwa dalsze w następnych dniach.

Między innymi poruszyła też delegacja kwestję handlu zamiennego za sól i naftę. Porozumienie co do tego nastąpić ma z bawiącą w Tarnopolu misją warszawską.

— **Na walnem zgromadzeniu Kasyna i Koła lit-art.** uchwalono jednomyślnie wśród oklasków na wniosek wydziału zamianować prof. dr. Eugenjusza Romera członkiem honorowym w uznaniu jego niepospolitych zasług obywatelskich.

Ze sprawozdania za rok ubiegły wynika nadzwyczajny rozwój Kasyna i Koła lit-art., które liczy obecnie 774 członków. Po udzieleniu wydziałowi absolutorium i wyrażeniu uznania i podziękowania prezesowi dr. Voglowi za jego działalność dotychczasową, nie przyjęto rezygnacji dra Vogla ze stanowiska prezesa i dokonano wyborów uzupełniających do wydziału i komisji rewizyjnej.

— **Uroczyste poświęcenie gmachu „Rodziny sieroczej“**, dzieci po poległych w obronie Lwowa i kresów wschodnich z powodu odroczenia przyjazdu Naczelnika państwa odbędzie się w terminie późniejszym.

— **„Pobudka“**, tak gorąco witana przed rokiem przez nas wszystkich, odciętych od świata, ukaże się w sobotę o godz. 7. rano. Zawierać będzie bogatą wiązkę artykułów, odświeżających pamięć Lwowa w ciągu listopada 1919 r. Cały dochód z rozsprzedaży wydawnictwa przeznaczony został na „Rodzinę sierocą“ Egzemplarze w cenie 1 kor. do nabycia w „Reklamie prasowej“ Agencji spółki dziennikarzy, ul. Chorażczyzny od godz. 6. rano w sobotę.

— **Tragiczną śmiercią** zmarła wczoraj w koszarach Ochotniczej Legii kobiet szeregowiec Maria Jastrzębska. Wprowadziła ona swoją koleżankę w błąd i podczas ćwiczeń karabinowych namówiła koleżankę do wystrzału z karabinu, który skierowała sobie w brzuch. Koleżanka nie wiedziała, że karabin nabity. Kula spowodowała śmierć nieszczęśliwej. Z listów pozostawionych do komendantki wynika, że śp. Jastrzębska postanowiła w ten sposób pozbawić się życia. Przyczyną tego tragicznego kroku mają być niesnaski rodzinne. Śp. Jastrzębska pochodziła z Warszawy.

— **Ochrona magazynu etapowego przed bandytami.** Lwowska dykcja policji ogłasza: Wobec faktu, że onegdaj szajka bandytów usiłowała włamać się do głównego magazynu etapowego na

dworcu czerniowieckim, dalej wobec uzasadnionego podejrzenia, że planowane są dalsze napady na ten magazyn, wydały władze wojskowe zarządzenie, aby warta pełniąca służbę przy tym magazynie bezwzględnie do każdego strzelala, kto w czasie od 18 godziny (tj. od 6. wieczorem) do godz. 6. rano zbliża się do magazynu, jakoteż do każdego, kto wałęsa się po torze t. zw. „śledziowym“, dalej po torze czwartym i szóstym. Celem uniknięcia nieszczęśliwych wypadków, ostrzega się PT. publiczność przed wchodzeniem w oznaczonej wyżej ponze w obręb objętego zakazem rejonu.

— **Ogień.** W rzeczywistości przy ul. Kochanowskiego 1. 9. powstał wczoraj ogień sufitowy. Ogień, który ugasiła straż pożarna, powstał wskutek wadliwej budowy komina.

— **Trup noworodka.** W zaroślach parku Kilińskiego znaleziono onegdaj zwłoki noworodka płci męskiej. Po komisyjnych oględzinach zwłoki odstawiono do zakładu medycyny sądowej, wytropienie sprawy powierzono organom policyjnym.

— **Znaczna kradzież.** Artym Wcieślicki, członek Tow. południowo-wschodniego handlu z Ukrainą w przejeździe przez Lwów z członkami ministerstwa kolei ukraińskich doniósł tu, policji, że 31. maja br. w drodze do Wołoczysk skradziono mu 6 pak z ubraniami wartości 100.000 kor., oraz 120.000 rubli. Wedle twierdzenia poszkodowanego kradzież dopuściła się służba jego ówczesna Antonina Sadownik ze swym narzeczonym Antonim Wilczakowskim, uczniem gimn. zamieszkałym w Białej, pow. Tarnopol. Na podstawie doniesienia żandarmeria z Tarnopola przeprowadziła rewizję w Białej w mieszkaniu Wilczakowskiego, gdzie znalazła część skradzionych rzeczy i kosze. Narzeczonych nie zastano w domu, w Białej, bo wyjechali najprawdopodobniej do Lwowa.

W Polsce i na świecie.

— **Katastrofa cukrowa w Czechach.** „Narodni Listy“ donoszą: Przemysł cukrowy z powodu przedwczesnych mrozów poniósł w Czechach olbrzymią klęskę. Dorad stanęło 50 cukrowni w Czechach i 10 na Morawach z powodu braku buraków. 25 proc. buraków nie zostało wykopanych. Czyni to ubytek 10 milionów cetnarów metrycznych buraków czyli półtora miliona cetnarów metrycznych cukru. Strata finansowa Czech wskutek tego wyniesie przeszło półtora miliona koron.

Ślub Dr. Franciszka Zimmermanna lek. por. w Przemyslu z p. Józefiną Bauerówną odbył się 8/11 919 o g. 11 przed południem w kościele św. Antoniego we Lwowie. 7349

Ślub p. Wacława Müllera, urzędn. technicznego biura kol., syna właściciela drukarni z p. Emilią Prękopówną, odbędzie się dnia 22. listopada 1919 o godz. 6 popoł. w kościele św. Marcina. 7350

KOMUNIKATY

Z LUBACZOWA.

Pod hasłem: **Ratujmy nasze dzieci!** Miasto nasze liczące ponad 7.000 mieszkańców od przeszło pięciu lat pozbawione szkoły, a przeszło 1000 rzesza młodzieży pozbawiona nauki szkolnej. Rozpaczą rodziców, ich bezradność wobec niemożności zapewnienia dzieciom swym wykształcenia choćby w zakresie szkół ludowych, chęć ratowania tych dzieci od analfabetyzmu, zepsucia i zdziwienia skłoniły nauczycielstwo miejscowe do zwołania zebrania rodzicielskiego na dzień 2. listopada br. celem omówienia przyczyn nieodbywania się nauki i zastanowienia się nad wyszukaniem środków, względnie sposobów na uproszenie u władz miarodajnych o zainteresowanie się sprawą odbudowy szkoły tutejszej. W szerokiej dyskusji kładziono nacisk na krzywdę wyrządzaną działaniem przez jej pięcioletnie zaniedbanie, oraz ubolewano nad godną głębszej uwagi gospodarką miejscowej Ekspozytury dla odbudowy powiatu. Zebranie podjęło następujące rezolucje: I. Mieszkańcy Lubaczowa zgromadzeni na zebraniu rodzicielskim w dniu 2. listopada br. rozpatrzywszy sprawę odbudowy budynku szkolnego, nabrali przekonania, że odbudowa ta przeciągana w niekończoność niema widoków zakończenia, przeto apelują do

wszystkich władz naczelnych w państwie o jak najszybsze i najintensywniejsze poparcie odbudowy szkoły i zapewnienie nauki przeszło 1000 młodzieży od pięciu lat nauki pozbawionej i w tym celu wyznaczyły odpowiednio wysoki fundusz z wyraźnym poleceniem, iżby tenże zużyty został wyłącznie na odbudowę szkoły w Lubaczowie.

II. Zebrani zakładają jak najenergiczniejszy protest przeciwko częściowemu odbudowaniu budynku szkolnego w Lubaczowie, a domagają się bezwarunkowo odbudowy całego budynku szkolnego z przynależnościami, gdyż tylko cały budynek może zapewnić należyty tok nauki i zaspokoić wymagania higieny i pedagogii.

III. Zebrani domagają się wyznaczenia komisji nie z łona funkcjonariuszy tutejszej Ekspozytury pochodzących, która przeprowadzi rekolaudację odbudowanego budynku szkolnego.

IV. Zebrani, pragnąc działać w interesie całego społeczeństwa, upraszają o wyjednanie odpowiednich zarządzeń, dopuszczających naczelną władzę szkolną krajową do wglądu i współdziałania przy odbudowie szkół i jakości odbudowy, zaznaczając, że dotychczasowe usunięcie naczelnych władz szkolnych od wpływu w tym kierunku było i jest przyczyną rozlicznych błędów, popełnianych przez zarządy Ekspozytur pod względem higienicznym i pedagogicznym.

V. Zebrani postanawiają sprawozdanie z przebiegu dzisiejszych obrad, jak i wszystkie rezolucje przedłożyć: 1) ministerstwu wyznań religijnych i oświecenia publicznego, 2) ministerstwu robót publicznych, 3) nauczycielskiemu kołu sejmowemu, 4) polskiemu stronnictwu ludowemu, 5) krajowemu urzędowi odbudowy, 6) delegatowi rządu dla Małopolski, 7) radzie szkolnej krajowej, 8) starostwu w Cieszanowie i umieścić w poważnych dziennikach krajowych — w nadziei uzyskania dokładnych rozporządzeń, zmierzających do natychmiastowego ukończenia rozpoczętej odbudowy szkoły i wyjednania u władz funduszy na ten cel, o ile takowe jeszcze dotychczas nie zostały wyłączone.

7355

Leżanka, pismo kobiet walczących, m. 8., już wyszła i jest do nabycia w biurze dzienników Sokółowskiego, ul. Jagiellońska 3., w „Gazeciarni polskiej“, ul. Lyczakowska 3., oraz w „Reklamie prasowej“, ul. Chorażczyzny 7.

Dyrekcja gimnazjum państwowego w Trumaczu składa niniejszem bardzo serdeczne podziękowanie stołowni oficerskiej polskiej stacji etapowej w Zabiu, która na wniosek pp. ppor. Petrusa Franci i jedn. aspir. Jedlińskiego S.an., b. abiturjenta tuł. gimnazjum ofiarowała 1.870 koron na ubogich uczniów Polaków. Kwotę powyższą dykcja złożyła na fundusz b. uczniów gimnazjum tłumackiego Polaków obrz. lać., przeznaczony na doraźne potrzeby. — J. Krzyżanowski. 7337

Na skutek porozumienia się z rządem francuskim i za zgodą ministerstwa skarbu, będzie M. S. Wojsk. realizować książeczki oszczędnościowe francuskiej państwowej Kasy oszczędności, będące w posiadaniu żołnierzy Polaków z b. armii gen. Hallera w markach polskich, względnie koronach, według dziennego kursu Centrali dewiz za odbioru tych książeczek.

Wyplata dla powyższych żołnierzy, służących jeszcze w wojsku, nastąpi przez oddział zapasowy, przeprowadzający demobilizację; dla już zdemobilizowanych przez departament gospodarczy M. S. Wojsk. Warszawa, Nalewki 4. 7335

MINISTERSTWO KOLEI ŻELAZNYCH.

Wydział dla Galicji.

P. minister kolei żelaznych powołał m.ż. Pawła Prachtla-Morawiańskiego, prezesa dykcji kolei państwowych w Krakowie czasowo do służby w ministerstwie kolei, a kierownictwo dykcji poruczył m.ż. Zygm. Jasińskiemu delegatowi ministerstwa kolei i naczelnikowi wydziału dla Galicji i Śląska Cieszyńskiego w Krakowie. Pan delegat likwidować będzie równocześnie sprawy wydziału, który rozwiązany zostanie z dniem 1. stycznia 1920. 1172

Courroies J. Lechat I. Laroche-Lechat Ing. E. C. P. Gaud Belgique

Największa fabryka na kontynencie pasów transmisyjnych: skórzanych, parczanych, z sierści wielbłądziej i pasów Balata. Wyłączne zastępstwo powyższej firmy na całą Polskę otrzymało: **Towarzystwo handlowe „Pol”** Spółka z ogr. odpow. w Krakowie ul. Siemiradzkiego 10 i przyjmuje zamówienia.

NEKROLOGIA.

Pogrzeb ekshumowanych zwłok

Aleksandra Zaborzyla Mireckiego

który padł w obronie Lwowa pod Niwarją w 1918 r., słuchacz IV r. Politechniki, członek P. O. W., komendant O. K. M. V odcinka i 1 pp. Strzelców lw. Odbędzie się dnia 21. bm. o godz. 10-tej z kościoła św. Elżbiety na cmentarzu obronców Lwowa, na który to obrzęd zapraszają Matka z rodzeństwem.

Za spokój duszy s. p.

Adama Szulislawskiego

doktora wszech nauk lekarskich, profesora uniwersytetu lwowskiego — odbędzie się dnia 22 listopada o godz. 10 rano żałobna msza św. w kościele OO. Bernardynów.

NADESLANE.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
DR. BERGER
Sykstuska 13. 1170

Dentysta **Dr. Marcin Reichenstein**
powrócił i ordynuje ul. Akademicka 18. III. p. 7183

ADWOKAT **Dr. Józef Silbermann**
otworzył kancelarię w Oberynie koło Kołomyj. 7336

Agencja koncertowa Tow. muzycznego.

Dziś II-gi i ostatni wieczór
początków tanecznych.

w sali koncert. Tow. muz. (Chorażczyzna 7.)

Rity SACCHETTO

ze współudziałem uczelnic:

Sydonii Nigrini i Walerji Konczyńskiej.

Pozostałe bilety do nabycia w składzie fortepianów B. Polonickiego, ul. Klementyny Tańskiej 1. obok Księgarni Polskiej zaś w dniu wieczoru od godz. 7 przy kasie Tow. muz. 7956

Kino „LEW”

w Filharmonii.

Atrakeja! Najpiękniejsza rzymianka PINA MENICHELLI w przesłiznym dramacie w 5 częściach p. t.:

NIEWOLNICZY ZŁOTA

Jutro w czwartek z powodu kwartetu przedstawienia nie będzie. 7307

Ofiary i pokwitowania.

(Złożone w administracji „Kurjera Lwowsk.”)

Na Śląsk Cieszyński:
E. L. 5 k.

Na ofiary wojny na Śląsku:
Szkoła żeńska w Belzie 100 k.

Dla prześladowanej ludn. polsk. na G. Śląsku:
Zarząd szkoły Sulimów, p. Hulcze 40 k.

Dla braci Górnoszlazaków:

5-kl. szkoła męska, Belz 41 k. Działka szkolna w Stołpinie, p. Radziechów 50 k. Uczniowie szkoły 6-kl. męskiej w Żółkwi 90 86 k. Uczeń szkoły 5-kl. żeńskiej w Mostach Wielk. 73 k. Michalina

Urba, Mosty Wielkie 20 k. Makarewicz, Przedrzy-michy Wielkie 20 k.

Dla rodzin polskich na Śląsku prusk.:
Szkoła wydz. żeńska, Sokal 110 k.

Na mazurski komitet plebiscytowy:
Mazurówna Mara — Bukaczowce 10 k. Broni-sław Jaroński, Stojanów 20 k.

Na ofiary obrony Lwowa:

Rada powiat. opiekuńcza w Sosnowcu. Na li-stę p. Gobjiona w Siewierzy 1 mk. Na listę R. M. O. w Strzyżowcach 30 mk. R. M. O. w Wysoce 37 mk. Na listę P. Kucharzowskiego w Sosnowcu 20 mk. Na listę P. Czechowskiego w Sosnowcu 5 mk. Na listę P. Frydeckiego w Sosnowcu 50 mk. Na listę H. Rogowskiego w Sosnowcu 41 mk. Na li-ście p. I. Musiałowicza w Sosnowcu 49.50 mk. i p. W. Pruszyńskiego w Sosnowcu 24 mk. — Razem 257.50 mk.

Na wdowy i sieroty po obr. Lwowa:

Zamiast mszy żałobnej w rocznicę śmierci Pi-lipa Prusa składa żona 20 k.

Na wdowy i sieroty po legionistach:

Zamiast światła na groby rodziców Malwina de Wodzińska G. — Iwanikówka, p. Stanisławów 25 k. Zamiast oświetlenia i kwiatów na groby ro-dziców — Tadeuszowie Machnowscy z Bolecho-wa 40 k.

Kursa giełdy.

Lwów, 20. listopada 1919.

I. Akcje za sztukę (łącznie z kuponem bieżącym).

Waluta koronowa

Wartość nominalna

Ostatnia dywidenda

	placą:	żądają:
Bank galic. dla handlu i przem.	400—21	5 5—
Bank ludowy	200—10	800—
Bank hip. zemel.	400—24	485—
Tow. Górka	200—14	700—
Tow. Zieleniewski	200—10	850—
Tow. Wang	200—0	275—
Tow. Przeworsk	1000—60	2100—
Tow. Rakszawa	200—13	300—
Lwowski akc. Zakład zastawn.	400—14	460—
Tow. akc. Fabr. kart	200—0	525—
Tow. Chodorów	200—0	450—
Bank hip. gal.	400—28	725 00
Bank przemysłowy	200—20	600—
Browary lwowskie	500—50	820—
Bank ziemsk. kred. gal.	400—21	500—
Tow. Galata	200—0	300—
Polskie Tow. handlowe	200—0	000—

Kursa obrotowe:

II. Listy zastawne za 100 K (bez kup. bież.)

Tow. kred. gal. ziem. 4 1/2%	110 00	111 00
Tow. kred. gal. ziem. 4%	101 25	105 75
Banku kraj. gal. 4 1/2 prc.	106 50	107 50
Banku kraj. gal. 4 prc.	104 00	105 00
Banku hip. gal. 4 1/2 prc.	106 50	107 50
Banku hip. gal. 4 prc.	104 50	105 50
Banku kred. ziem. gal. 4 1/2 prc	105 50	106 50
Banku hip. ze zel. 4 1/2 prc.	106 75	107 25
Banku gal. dla handlu i przem. 4 1/2 prc.	105 —	105 —

III. Obligacji za 100 K (bez kuponu bieżącego).

Komun. Banku kraj. 4 1/2 prc.	105 50	106 50
Komun. Banku kraj. 4 prc.	103 —	104 —
Kolej. lokal. Banku kraj. 4 prc.	101 00	102 00
Pożyczki kraj. gal. z r. 1893, 1904, 1905 4%	102 00	103 00
Pożyczki kraj. gal. z r. 1903 4 prc. (szkolna)	101 50	102 50
Pożyczki kraj. galic. z r. 1913 4 1/2 prc.	102 00	103 00
Pożyczki kraj. galic. z r. 1914 4 1/2 prc.	101 00	101 00
Poż. m. Lwowa 4 prc. z r. 1893, 1900, 1911	93 00	97 00

IV. Waluty.

100 Marek polskich	166 00	172 00
Ruble carskie	204 —	218 —
„ „ „ „	208 —	218 —
„ „ „ „ drobne	180 —	191 —
„ „ „ „ dumskie (po 1000)	75 —	85 —
„ „ „ „ „ (po 200)	70 —	80 —
Karbowanice (po 1000)	2 —	36 —
Orzywny (po 500 i wyżej)	15 —	20 —
Wyplata na Warszawę	168 —	178 —

Zgromadzenia giełdowe odbywają się codziennie z wyjątkiem sobot, niedziel i świąt od godz. 12 30 do 1 pop. w sali obrad Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej przy ul. Mickiewicza 1. 8 w parterze.

OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie

Lekcji zbiorowych do wszelkich egzaminów szkół średnich w ograniczo-nym komplecie, udziela z-spół profesorów. „Zespol” Biuro Sokolowskiego. 7154

Angielski jezyk. Rodo-wity Anglik z długo-letnim doświadczeniem. C. Irvine, Gliniańska 20. 7292

Technik udziela lekcji Łaskawe zgłoszenia Borkowskich 6. 72 8

Technik obejmie lekcje w zakresie szkół real-nych, warunki według umowy. Zgłoszenia listowe do administracji pod Technk I. 7350

WPISY NA KURSA

JEZYKÓW STENOGRAFI I PISANIA NA MASZYNACH przyjmuje „ECOLE REFORME” ul. Pańska 14. 7328

Posady i prace.

Zakład art. graficzny „UNIA”

przyjmie n. tyc. miast zdol-nych, pierwszej sily tra-wiaczy do siatek czarnych i barwnych za dobrem wy-nagrodzeniem. Posada s. ala. Zgłoszenia „Unia” Sykstu-ska 10. 7233

Słusarzy samedziel-nych do robót kon-strukcyjnych poszuku-je pracownia PRETO-RIUSA. Lwów, Kocha-nowskiego 55. 7237

Urzednik biegły w pió-rze i rachunkach szu-ka zajęcia biurowego po-południu. Zgłoszenia pise-mne do administracji pod „Jan”. 72 18

Przedoza agronom, Szak lat 31, kawaler z dzie-ściecioletnią praktyką obej-mie zarząd. Zgłoszenia pod „Agronom” do administracji. 7279

Potrzebna siła biurowa, pismo maszynowe. O-brońca patentowy Dzbanski, Kochanowskiego 4t. 7280

Koncypianta ruinowa-nego poszukuje zaraz Adwokat Kornicki w Żywcu. Informacje udzieli sęziaz-ogkreg Bogdanowicz we Lwo-wie. 7315

Osoba młoda, elegancka, obejmie samoistny za-raz w lepszym domu. Zgło-szenia „Stefa 28” do adm- ni tracji. 7312

Urzedniczka bankowa z ładnem pisaniem po-szukuje zajęcia popołudnio-wego (od 4 godz.). Lisy pod „Wytrwalosc” do adm- ni tracji. 7344

Różne.

Magazyn i pracownia sułien damskich. Edwarda Szkaradka, Fredy 6 7159

„azy katal. Zakład ma-łarstwa szyldów i lakier-nictwa. Feliks Galicki Lwów, ul. Boimów 4. 7185

Artur Smatny, siroiciel fortepianów, Sen to: ska 4 przyjmuje strojenia i re-peracje. 7285

Płaszcz damskie od 270 K. Ubrania męskie od 280 K. wykonuje szybko i starannie JOZEF KOŁK, krawiec. Z-morowicza 3, I. p. 7276

Suknie balowe, w zyto-we, kostjmy przyjmu-je do szycia, wykonując w krótkim czasie, po cenach przystępnych. Pracownia „Jolanda”, ul. Staszica 8. II. p. 7294

Szwajcarskie Gorzkie Ziolo dra A. Buera w Zurichu. P. budząją a-petyt, leczą obstrukcję, he-moroidy, katar tiszek, zle-trawienie ideniny ero-dok przeoczyezajajcy, pr. wazywi tylko z marką „Kogut”. Do nabycia w aptekach. Hurtowny skład W. G. Muszynski, Przemysł 7353

Kupno i sprzedaż.

Fotograf lub amator, który chce zrobić zdje-cie za 5 minut lub repro-dukcje, niech kupi momen-talny aparat fotograficzny z nauką. Zyblikiewicza 49. u dozorcy do 10 godz. rano lub od 6 wieczór. 7313

Zn i K 50 hal. niems myszy w domu, bo można nabyć łapki pod gwa-rancją dobrej marki, w fir-mie CWENARSKI, Akade-micka 21. Posiada w wiel-kim wyborze żywy. 7315

KAMIENICA

Pl. piatrowa do sprzedania. Wladomosc g. od 3—4-tej. Chodkiewicza 9, u dozorcy. 7192

Extremus, znakemi-ty przyrzad do ga-towania nad lampą naftową, wysyła Extremus „Praca”, skrytka pocztowa Wadowice. Cena 5 koron, 50 sztuk 200 K, 100 sztuk 380 K. Patent zgłoszony Odsprzedawcy poszukiwani. Tamże za 10 koron przepła-nijtnnozogo pleozonia wsze kiego pleczywa na biazoz kuchennej lub primusio. 7354

Lornetka centralna w dobrym stanie oka-zylnie do nabycia. Optyk KOPERNICKI, Hetmańska 16. 7352

Kapustę głowiastą najprzedniejszej jakości sprzedaje Morawski, Szewczeni 1. 7314

Sprzedam płaszcz nowy, ubranie sportowe nowe ciepłe z czapką, papierosy, buciki, kalosze i t. p. Gosińskiego 5, I. p. ganek od godz. 10-11. 5-4 popołudniu. 7318

Mebie kancelaryjne i inne do sprzedania zaraz. Plekarska 1 A parter, hala 8, 2. Dr. Hoffman. 7341

Sprzedam futro (barany rosyjskie). Sadownicka 8, II p. na lewo, między 3-6 popoł. 7310

Futro z rosyjskich baranów w bardzo dobrym stanie do sprzedania. Listopada 25, parter na prawo. Oglądać można od 3-5. 7339

Futro podróżne do sprzedania za 2.000 K. Unii. Lubelskiej 21, p. I. drzwi na prawo, od godz. 1-6. 7338

Kupię maszynę do obróbki papieru (1 papschere, 1 ritz) maszynę używaną lub nową. Zgłoszenia z podaniem ceny Scholl, Glińska 19. 7317

Sprzedam kasę Wertheimowską, marki Polcer. Oglądać można od 1-4. Jakóba Strzemię 15, I. piętro na prawo. 7325

Sprzedam uprzęż na konie wyjazdowe nie używaną, okucie niklowe, ewentualnie za drzewo. Sklep Zielona 30. 7327

Futro męskie damskie kangury sprzedam. Celnarowska 32. 7329

Kartofle nieco przemrożone sprzedam tanio dla bydła. Danielewicz, Chorążczyzna 21. 7331

Sklep spożywczy w śródmieściu z powodu wyjazdu sprzedam. Wiadomość w administracji. 7330

Związkowe fabryki oleju we Lwowie kupują wszelkie nasiona olejiste: a to siemię, konopie, rzepak i t. p. po cenach najwyższych. Zgłoszenia przyjmuje Adolf Tauber, Lwów św. Anny 3. w godzinach od 1 1/2-3. 7346

Sprzedam kanapkę, sześć foteli puszowych starszy fason, stół, dwie szafy, konsola o dwóch lustrach, płyta marmurowa, komoda z antyk orzechowa za 15.000 koron. Krótka 11, I. piętro lewo. 7351

Państwowy Urząd zakupu artykułów pierwszej potrzeby na skutek decyzji Komisji Międzyministerjalnej Transportowej z dn. 19/XI. wzywa wszystkie instytucje społeczne, komunalne i prywatne handlowe i konsumcyjne, oraz fabryki artykułów żywnościowych, aby do dnia 22. listopada zgłosiły ilość artykułów żywnościowych, jako to: ziarno nie monopolowe, strączkowe, ziemniaki, bydło, trzoda, tłuszcze, kawa zbożowa, cykorja, melasa, drożdże, piwo itp. oraz drzewo opałowe przeznaczonych w miesiącu grudniu do przewozu w ładunkach wagonowych. 5730

Niezbędne jest wskazanie stacji nadawczej i odbierającej, z ilością wagonów dla każdej. Wszystkie dane trzeba przysłać pod adresem: Wydział transportów Państwowego Urzędu Zakupu Artykułów Pierwszej Potrzeby, Warszawa Krakowskie Przedmieście 59. — Niezgłoszenie deklaracji może pozbawić osoby zainteresowane prawa otrzymania wagonów pod ładunek od kolei.

Galic. Karpackie Towarz. Halcowe w Gliniku Marjampolskim poszukuje urzędnika administracyjnego do kasy, rutynowanej siły biurowej, posiadającej gruntowną znajomość buchalterji i kasowości. Warunki: Płaca według umowy, pomieszkowanie, opał, światło bezpłatne utrzymanie w kasynie urzędniczym. Kandydat musi być stanu wolnego i wykazać się świadectwami odbytej praktyki biurowej. — Podania wraz z referencjami przekładać należy do końca listopada do Dyrekcji rafinerji nafty w Gliniku Marjampolskim. 7269

SRUBSTARI
styryjskie i paraloine, żelazo wszystkich rozmiarów — poleca
M. KIERSKI
LWÓW
Pasaż Mikolaseha. 7203

MAJATEK
600 morgowy częściowo z inwentarzem i z budowlaniami, pług motorowy, w powiecie brzeżańskim do sprzedania. Wiadomość od 3-4, Chodkiewiczza 9. u dozorczy. 7191

Pracownia sukien damskich Rozalii Bourdon, Ratowskiego 8, sprzedaje formy na miary, na żądanie fastryguje. 7048

Skład fortepianów i pianin „MONIUSZKO”
ul. Zimorowicza 10. kupno, sprzedaż, zamiana instrumentów pod korzystnymi warunkami.

L. 2812/19 Tustanowice, d. 15. listopada 1919.

KONKURS.

Na podstawie uchwały Rady przyboocznej z d. 14. listopada 1919. rozpisuje się niniejszym konkurs na posadę inspektora policji miejskiej w Tustanowicach.

Kompetenci powinni dołączyć do podania: I. Metrykę urodzenia. II. Świadcstwo moralności. III. Świadcstwo z odbytych nauk. IV. Świadcstwo z egzaminu kwalifikacyjnego na inspektora policji. V. Dowód że są obywatelami Polskimi. VI. Poświadczenie dotychczasowego zajęcia.

Komisarz rządowy: w Tustanowicach 7283 W. Kobak.

Maszyny rymarskie nowe lub używane, ciężkie, poszukiwane, 10-15 sztuk, również potrzebne: Kółka 57 m/m — 25.00 sztuk, kółka 38 m/m — 87.000 szt., sprzączki 50 x 6 — 12250 szt., sprzączki 40 x 5 — 2000 szt., sprzączki 30 x 5 — 15000 szt., sprzączki 28 x 5 — 83000 szt., łańcuchy naszeńnikowe 6500 par, wędzidła zwyczajne 12700 szt., strzemiona 9000 szt., mundsztuki 6000 szt. Oferty z terminem składc: Spółka Rymarzy, Warszawa, Kalwki 2-a Pasaż Simon, Winda 9-a. 5728

Główny Urząd Zaopatrzenia Armji (G. U. Z. A.) ogłasza niniejszym konkurs na dostawę mebli sosnowych, bajcowanych, wojskowych mianowicie na:

- a) stoły dwuszufladowe z zamkami cuhaltowymi wymiar biału 135 x 70 1000 sztuk.
 - stoły pięcioszufladowe z zamkami cuhaltowymi wymiar biału 160 x 60 500 sztuk.
 - stółki czteropółkowe wymiar 106 wys. 80 szer 45 głęb. 500 sztuk.
 - szafy dwudrzwiowe z 6-aruchołami półkami, boki w ramach, wymiar 200 wys. 120 szer. 50 głęb 300 szt.
 - laboratory hablowane, nie bajcowane wymiar biału 40 x 40 1200 sztuk.
 - b) krzesła gięte (t. zw. wiedeńskie) 300 tuz.
 - fotele gięte (t. zw. wiedeńskie) 300 sztuk.
 - stołki do maszyn do pisania dębowe 100 x 60 z sz. fl. 180 szt.
 - pulpity szkolne białe linowy 50 x 60, podnoszony ukośny, zamknięte 25) szt. Wymiary powyższe podane są w centymetrach. 5724
- Dostawa do dnia 30. stycznia 1920 r., pulpity szkolnych do 25. grudnia 1919 r. Modele oglądać można codziennie prócz wtorków, piątków i świąt od 11-12-jej w Sekcji V. Głównego Urzędu Zaopatrywania Armji, Warszawa Przejazd 10, parter. Oferty na dostawę całości lub części, składać tamże w kopertach zapieczętowanych z napisem „Oferta na postawę mebli“ od firm warszawskich do dnia 15. listopada, od zamiejscowych do dnia 25. listopada 1919 r. załączając wadium w wysokości 2%, od sumy dostawy.

Niniejszem donosimy, że objęliśmy wyłączne przedstawicielstwo na Republikę Polską z wyłączeniem kresów wschodnich
Akc. Tow. Skoda-Werke-Wetzler A. G. w Wiedniu
Oddział amunicji myśliwskiej i dostarczamy po najniższych cenach Pełne ładunki myśliwskie nabijane prochem dymnym lub bezdymnym i śrótem dowolnej jakości!
R. Gliniecki i Ska
Kraków, Szewska 1. 2. 7384

NOWA RESTAURACJA i KAWIARNIA LA REPUBLIC została otwarta
Codziennie **KONCERT MUZYKI** salonow.
w porze obiadowej od godziny 12-2 i 8-12 wiecz.
w gmachu **HOSTYNNYCI** przy ul. Kościuszki 1. (róg ul. Sykstuskiej) 7207

DO WYROBU
Dachówek cementowych
polecamy najbardziej udoskonaloną
Maszynę rolkową pat. Lauszera
Odzienne produkcja do 800 sztuk, jak również wszelkie inne maszyny i firmy do wyrobu cegieł, pustaków, rur kanałowych, sączków do drenowania, słupów parkanowych i t. p.
Fabryka maszyn B. ACI HOFFMANN
w Łodzi, ul. Kilińskiego 154.
Na żądanie wysyła się katalog Nr. 28. bezpłatnie. 6863

Kowadła
Imadla
Młoty i młotki
Wszelkie narzędzia
dla ślusarzy, kowali i t. d.
poleca
ANTONI HALSKI
Lwów, ul. Sobieskiego 3. 4530

Każdy palacz musi przyznać, że tutki i bibutki cygaretowe „**SOLALI**“ są najlepsze.

Kilku urzędników
władających dobrze językiem niemieckim, biegłych w pracy biurowej, możliwie obeznanych z handlem żelaza przy mie Polskie Towarzystwo Handlowe, T. A. w Krakowie Zgłoszenia osobiste w oddziale żelaza, ul. Sławkowska 1. II. p. 7153

Zmiana lokalu. Magazyn i pracownia fu er następcy Juliana Solika obecnie Władysław solik tymczasowo przeniesiony został do nowego lokalu **Lwów, ul. Chorążczyzny 1.5. II. p.** Przyjmuje w komis futra używane, oraz kupuje le rajowe taborze, tomaki itp. po cenach najwyższych. Krawiec damski na miejscu. Polecając się nadal łaskawym względem Szan. P. T. Publiczności, kreść się. Z szacunkiem:
WŁADYSŁAW SOLIK
Lwów ul. Chorążczyzny 1.5. 7236

Magistrat król. stol. m. Lwowa.
L. M. 75.013/19/l.

Ogłoszenie licytacji.
Dnia 3. grudnia 1919. ewentualnie i w dniach następnych odbędzie się w Departamencie I Magistrat (Ratusz II. p.) od godz. 9-jej rano do 1. po południu licytacyjna sprzedaż przedmiotów nieznanych właściciel, które z deponowane w I asie miejskiej po koniec roku 1917.
Przedmioty te oglądać będzie można w dniach licytacji na miejscu sprzedaży. 7268